

Ympäristökorvaukset

Ympäristökorvausten ympäristösitoumuksiin ja -sopimuksiin on käytettävissä 200 miljoonaa euro/vuosi kaudella 2023-2027. Esitetyt korvaustasot perustuvat alustaviin korvaustasolaskelmiin. Harmaalla merkityt tekstit ovat CAP-suunnitelmassa esitettävää toimenpidekuvausta täsmentäviä kansallisiin säädöksiin kirjattavia ehtoja.

Ympäristökorvaukset koostuvat seuraavista toimenpiteistä:

Ympäristösitoutumus

- Tilakohtainen toimenpide
- Maanparannus- ja saneerauskasvit
- Kerääjäkasvien viljely
- Kiertotalouden edistäminen
- Suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet
- Valumavesien hallinta
- Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät
- Lintupellot

Ympäristösopimukset

- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito
- Kosteikkojen hoito
- Alkuperäisrotujen kasvattaminen
- Alkuperäiskasvien viljely
- Alkuperäiskasvien varmuuskokeet
- Alkuperäisrotujen perimän säilytys

Ympäristösitoumus

Ympäristösitoumus on viisivuotinen. Sitoumuskauden päätyttyä sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan. Sitoumus koostuu sitoutuneille pakollisesta tilakohtaisesta toimenpiteestä sekä vapaaehtoisista lohkoکوhtaisista toimenpiteistä.

Toimenpiteen nimi

Tilakohtainen toimenpide

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa. Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa. Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.3 Digitalising agriculture: Share of farms benefitting from support to digital farming technology through CAP

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Kyseessä on ympäristösitoumuksen tilan kaikkia korvauskelpoista maankäyttömuotoa pelto olevaa maatalousmaan lohkoja koskeva toimenpide, joka on edellytys ympäristösitoumuksen lohkoکوhtaisiin toimenpiteisiin sitoutumiselle ja joka on lohkoکوhtaisten toimenpiteiden suunnittelun ja seurannan väline.

Viljelijän ylläpitämien lohkoکوhtaisten tietojenavulla ympäristöllisten tarpeiden arviointi ja tehostetut toteutusmahdollisuudet tilalla voidaan käydä läpi tilakohtaisessa neuvonnassa monivuotisten tilakohtaisten pohjatietojen perusteella, mukaan lukien neuvonnan ravinnetyökalun hyödyntäminen.

Tilakohtaisen toimenpiteen yleiset vaatimukset:

Tilalla on otettava viljelyssä olevista korvauskelpoisista pelloista maanäytteet erillisten ohjeiden mukaan ja teetettävä niistä säännöllisesti viiden vuoden välein viljavuustutkimukset maan orgaanisen aineksen ja ravinnepitoisuuden arvioinniksi toimien toteutusta ja seurantaa varten.

Viljavuustutkimuksen on oltava perustutkimus, jossa on määritetty maalaji, multavuus, happamuus, johtokyky, vaihtuva kalsium, helppoliukoinen fosfori, vaihtuva kalium ja vaihtuva magnesium. Lisäksi on määritettävä hiilen määrä. Analyysituloksista on käytävä ilmi analyysipäivämäärä tai päivämäärät, jolloin näyte on toimitettu analysoitavaksi. Tutkimus on tehtävä laboratorioissa, joka on erikoistunut maa-analyysien tekemiseen. Näytteisiin on liitettävä lohkotunnukset.

Viljavuustutkimus on tehtävä, kun edellisestä analyysistä on kulunut viisi vuotta. Linjanäytteenotossa näytteet on otettava joka kolmas vuosi. Uusien viljavuustutkimusten tulosten on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa. Viljelijällä, joka antaa ensimmäisen ympäristösitoumuksen, on oltava ehdot täyttävät viljavuustutkimukset ensimmäisen sitoumusvuoden loppuun mennessä.

Lohkoilta tehtävissä hiilen määrityksissä noudatetaan viljavuustutkimuksesta annettuja aikatauluja.

Viljelijän on merkittävä lohko kohtaisesti muistiinpanoihin peltolohkon perustiedot ja tiedot vuosittaisista viljelytoimenpiteistä sekä ympäristösitoumuksen lohko kohtaisen toimien ja ympäristösopimusten edellyttämät ja niiden valintaan, yhteensovittamiseen ja kehittämiseen tarvittavat tiedot.

Lohkomuistiinpanoihin merkitään myös toimenpiteiden perustason mukaisten lakisääteisten hoitovaatimusten ja hyvän maatalouden vaatimusten ja muiden perustaso vaatimusten edellyttämä kirjanpito.

Lohkomuistiinpanoihin merkitään kaikki lohkoilla tehtävät viljelyyn ja muuhun maan käyttöön liittyvät toimenpiteet, kuten kylvetyt kasvit, viljelykierto, lannoitus, kalkitus, muokkaus, kastelun käyttö, ojitus, havaitut taudit ja tuholaiset, sekä käytetyt kasvinsuojeluaineet ja -menetelmät.

Viljavuustutkimusten tulokset ja lohko kohtaisesti muistiinpanoihin liittyvät asiakirjat on säilytettävä siten, että ne ovat saatavissa tilalla ja tarvittaessa toimitettava viranomaiselle.

Tilakohtaisen toimenpiteen **valinnaiset vaatimukset**:

Ympäristösitoumuksen tilakohtaisen toimenpiteen valinnainen edistää täsmäviljelyteknologian käyttöönottoa peltoviljelyssä sekä maatalousluonnon ja -maiseman monimuotoisuutta ja erityisesti pölyttäjähönteisten elinoloja ja ravinnonhankintaa.

Toimenpiteeseen sisältyy yksitoista eri vaihtoehtoa. Ympäristösitoumuksen antavan viljelijän on valittava näistä toimenpiteistä kaksi. Toimenpiteitä voi vaihdella vuosittain ja ne ilmoitetaan vuosittaisen tukihaun yhteydessä.

Vaihtoehdot:

- 1) **Satokartoitus:** Viljelijällä tai kasvuston puivalla urakoitsijalla, jota hän käyttää, on oltava käytössä leikkuupuimurin tai ajosilppurin satotasomittari.
- 2) **Sääasema:** Viljelijällä tulee olla käytössään sääasema. Sääaseman tulee mitata sademäärää, ilman lämpötilaa ja kosteutta sekä tuulen nopeutta. Sääaseman on sijaittava peltojen läheisyydessä.
- 3) **Paikkakohtainen levitys ja kasvustosensorit:** Viljelijällä tai urakoitsijalla, jota hän käyttää, on oltava käytössä tuotantopanosten paikkakohtaisen levityksen mahdollistava automaattikka ajo-

opastimiseen sekä traktoriin tai työkoneeseen liitetyt kasvustosensorit ja/tai levityskartat panosmäärän määrittämistä varten.

- 4) **Automaattiohjaus:** Viljelijällä on oltava automaattiohjauksella varustettu traktori, työkone tai itsekulkeva kasvinsuojeluruisku.
- 5) **Lietelannan levitykseen käytössä oleva hapotuslaite:** Viljelijällä tai urakoitsijalla, jota hän käyttää, on oltava lietteen levityksessä käytettävä hapotuslaite.
- 6) **Kasvinsuojeluruiskun lohkoautomaatiikka:** Viljelijällä tai urakoitsijalla, jota hän käyttää on oltava kasvinsuojeluruiskussa käytössä lohkoautomaatiikka, jonka avulla voidaan estää kasvinsuojeluaineen päällekkäinen ruiskutus kasvustoon.
- 7) **Kasvinsuojelun seuranta- ja tunnistusovellusten hyödyntäminen:** Viljelijällä on käytössään vuorovaikutteinen tietokoneella tai mobiililaitteella toimiva sovellus rikkakasvien, kasvitautien ja/tai kasvintuhoojien tunnistamiseksi ja kasvukaudenaikaisen kasvitauti- ja tuhoajatilanteen seuraamiseksi.

Kyseessä voi olla laaja-alainen tai yksittäisten tuotantokasvien kasvinsuojelun päätöksentekoa tukeva sovellus.

- 8) **Kasvinsuojeluruiskun pesupaikka:** Tilalla on oltava kasvinsuojeluruiskun pesua varten rakennettu turpeen, oljen ja ruokamullan seoksella täytettynä pidettävä tiivispohjainen pesupaikka ns. biopeti.
- 9) **Pölyttäjäpalvelut:** Tilalla hyödynnetään pölyttäjäpalveluita tai tarhataan mehiläisiä. Pesät voivat olla sitoutuneen viljelijän omia tai niiden pito voi perustua viljelijän ja mehiläishoitajan väliseen kirjalliseen sopimukseen.

Sopimus tai kuitti ostetuista palveluista toimitetaan hallinnolle. Viljelijän omat mehiläispesät hallinto voi tarkastaa pitopaikkailmoituksesta.

- 10) **Pölyttäjien ravintokasvit:** Tilalla on kasvukaudella viljelykierrossa sadontuotantotarkoituksessa vähintään yhdellä peruslohkolla pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- ja kaksivuotisia tuotantokasveja. Näitä ovat rypsi, rapsi, auringonkukka, tattari, kumina, sinappi, härkäpapu, herne, öljyhamppu, morsinko, mansikka, vadelma, hedelmäpuut tai marjapensaat.
- 11) **Pölyttäjähönteispellot:** Tilalla viljellään vähintään 0,3 peltohehtaaria pölyttäjien ravinnonhankintaa varten kylvettyjä ja maisemaa elävöittäviä kylvövuonna kukkivia kasveja seoksina.

Kasvusto on perustettava vuosittain. Siemenseoksessa on oltava kahden tai useamman seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä vähintään 70 % siemenseoksen painosta: auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, persianapila ja muut kylvövuonna kukkivat apilat, keltalupiini, vurnat, tattari, ruiskaunokki, ahdekaunokki, malvat/malvikit/maloppi, kehäkukat tai öljypellava. Lisäksi seoksessa voi olla muita kylvövuonna kukkivia kasveja. Kasvusto on säilytettävä 15.8. asti.

Pölyttäjähönteispellolla voi täyttää ehdollisuuden vaatimusta (GAEC 9) tuottamattomista aloista, jos kasvustoa ei korjata.

Perustason kuvaus

Valinnainen vaatimus pölyttäjäkasvien viljelystä on kasvuston osalta vaativampi kuin GAEC 9 tuottamattomien alojen vaatimus ja se on erilainen kuin ekojärjestelmässä oleva toimenpide monimuotoisuuskasvien viljelystä.

Suunnittelu- ja kirjanpito vaatimukset ylittävät lainsäädännön vaatiman tason. Perustasaan kuuluvasta lainsäädännön mukaisesta suunnittelusta ja kirjanpidosta ei makseta korvausta. Toimenpide on sovitettu yhteen neuvontatoimenpiteen (ravinnetyökalu) kanssa.

Määritellään Valtioneuvoston asetukseen tarkempi kirjanpidon perustaso.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuensaaja on annettava viisivuotinen ympäristösitumus.

Toimenpide koskee tilan korvauskelpoista maankäyttömuotoa pelto olevaa maatalousmaata.

Sitoumuksen vähimmäispinta-ala on viisi hehtaaria, puutarhakasveja viljelevällä tilalla yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa korvauskelpoista alaa. Korvauskelpoisen pinta-alan on oltava tuensaajan hallinnassa.

Tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutunut tuensaaja voi toteuttaa ympäristösitoumuksen lohkokohtaisia toimenpiteitä kunkin toimenpiteen erillisten tukikelpoisuusehtojen mukaisesti.

Korvaustasot/laskentametodit

Kaksi korvaustasoa muut kasvit ja puutarhakasvit (ml. kumina). Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Korvausta maksetaan €/ha/v korvauskelpoiselle pinta-alalle sitoumuksen voimassaoloaikana.

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
€/ha Muut kasvit	46
€/ha Puutarhakasvit	66

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O13. Muut kasvit, ha	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
O13 Puutarhakasvit, ha	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä (muut kasvit), milj. €	82,8	82,8	82,8	82,8	82,8
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä (puutarhakasvit), milj. €	2,31	2,31	2,31	2,31	2,31

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin noin 85,11 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi**Maanparannus- ja saneerauskasvit****Rahasto**

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa. Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.14 Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan

R.18 Maaperän kehittäminen

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on ympäristösitoumuksen ilmaston- ja vesiensuojelua sekä viljelykiertoa edistävä lohko-kohtainen toimenpide.

Toimenpiteessä kasvatetaan erillisten ohjeiden mukaan maanparannuskasveja tai saneerauskasveja yksivuotisten tuotantokasvien viljelyssä edellisenä vuonna olleilla lohkoilla. Saneerauskasvit ovat hyödyllisiä erityisesti perunalla, sokerijuurikkaalla tai avomaan puutarhakasveilla edellisenä vuonna olleilla lohkoilla.

Maanparannuskasvina käytetään muokkausretikkaa, sinimailasta, ruisvirnaa, valkosinappia tai valkomesikkää, [kuminan ensimmäisen vuoden kasvustoa] tai näiden seoksia. Saneerauskasvina käytetään öljyretikkaa, valkosinappia, samettikukkaa tai näiden seoksia. Öljyretikaksi katsotaan myös muokkausretikka. Kasvilajia valittaessa on otettava huomioon, että jotkin lajit saattavat siementää ja itää seuraavana vuonna varsinaisen viljelykasvin seassa. Ristikukkaisia maanparannus- tai saneerauskasveja valittaessa on otettava huomioon mahdollinen rypsin tai rapsin viljely myöhempinä vuosina samalla lohkoilla. Maanparannus- ja saneerauskasvien lannoitus on sallittu. Maanparannus- tai saneerauskasvi on kylvettävä keväällä ja sen saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä. Kasvusto voidaan niittää tai murskata kasvukauden aikana ja sen saa käyttää hyödyksi. Edellisen vuoden viljelykasville käytettyjen kasvinsuojeluaineiden mahdolliset rajoitukset seuraavalle viljelykasville on otettava huomioon maanparannus- tai saneerauskasveja kylvettäessä.

Toimenpidettä ei tarvitse toteuttaa jokaisena sitoumusvuonna.

Toimenpiteen mukaista korvausta voidaan maksaa vuosittain enintään 20 prosentille tuensaajan korvauskelpoisesta sitoumusalasta. Jos toimenpiteelle suunniteltu vuosittainen tuotos jää tavoitteestaan tai ylittää tavoitteensa, voidaan tuensaajalle maksettavan enimmäispinta-alan osuutta muuttaa hallinnon toimesta seuraavalle sitoumusvuodelle.

Perustason kuvaus

GAEC 6 Maanmuokkauksen hallinta

Toimenpide ei ole ristiriidassa lakisääteisten hoitovaatimusten kanssa eikä korvattaviksi kustannuksiksi tai tulonmenetyksiksi lasketa rajoituksia tai hoitotoimenpiteitä, joita edellytetään näissä vaatimuksissa.

Päällekkäisen maksun estämiseksi toimenpiteestä ei voida maksaa korvausta lohkolle, joka on ilmoitettu ehdollisuuden vaatimusten mukaiseksi tuottamattomaksi alaksi (GAEC 9).

Tukikelpoisuusedellytykset

Maanparannus- ja saneerauskasvien viljely on ympäristösitoumuksen lohko-kohtainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaisen toimenpiteen toteuttamista.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen ja tuensaajan hallinnassa.

Maanparannus- ja saneerauskasvien viljelyä voidaan toteuttaa vain lohkoilla, jotka ovat olleet yksivuotisten viljelykasvien viljelyssä edellisenä vuonna.

Sama kasvulohko voi olla maanparannuskasveilla tai saneerauskasvilla kylvettynä enintään kaksi vuotta peräkkäin. Tuki maksetaan toteutuma-alalle.

Kasvuston saa käyttää hyödyksi esim. biokaasu. (Ohjetasolle, että saneerauskasvi on hyvä muokata maahan.)

Korvaustasot/laskentametodit

Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
€/ha	190

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O13 Maanparannus ja saneerauskasvit, ha	70 000	70 000	80 000	90 000	100 000

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä, milj. €	13,3	13,3	15,2	17,1	19,0

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 15,58 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Kerääjäkasvien viljely

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa. Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa. Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.14 Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan

R.18 Maaperän kehittäminen

R.20 Veden laadun suojeleminen

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on hiilen sidontaa ja vesiensuojelua edistävä sekä peltomaan rakennetta parantava ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide. Toimenpiteessä viljellään kerääjäkasveja viljelykasvin aluskasvina tai sen sadonkorjuun jälkeen erillisten ohjeiden mukaan.

Kerääjäkasvi voidaan kylvää viljelykasvin aluskasviksi kylvön yhteydessä tai viljan orasvaiheessa esimerkiksi rikkakasviäestyksen yhteydessä. Kerääjäkasvi voidaan kylvää myös viljelykasvin korjuun tai avokesannon jälkeen tai ennen korjuuta, kuitenkin viimeistään 15.8.

Viljelykasvin on oltava yksivuotisena viljeltävä peltoviljelykasvi tai puutarhakasvi, ei kuitenkaan nurmikasvi. Kerääjäkasvi voi olla italianraiheinä tai muu nurmiheinä, apila tai muu nurmipalkokasvi. Kerääjäkasvi voi olla myös usean kasvilajin seos. Yksivuotisilla puutarhakasveilla ja varhaisperunalla kerääjäkasvi voi olla myös hunajakukka, öljyretikka tai muokkausretikka. Viljaa voidaan kylvää kerääjäkasviksi vain lohkolle, jossa on samana vuonna viljelty varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia.

Viljelykasvin korjuun tai kesannon jälkeen kylvettävää kerääjäkasvia ei saa lannoittaa.

Aluskasveilla lannoitus tehdään viljelykasvin mukaisesti.

Kasvuston saa päättää kasvinsuojeluaineilla aikaisintaan 15 päivänä syyskuuta. Kasvuston saa muokata aikaisintaan 1. päivänä lokakuuta. Aiempi päättäminen ja muokkaus on sallittua, jos lohkolle kylvetään syyskylvöinen satokasvi. Kerääjäkasvin kasvuajan on oltava vähintään kuusi viikkoa. Kerääjäkasvi voidaan jättää kasvamaan kevääseen.

Kerääjäkasvin siemeniä on kylvettävä tasaisesti koko kasvulohkolle siten, että tavoitteena on peittävä kasvusto. Kasvu- ja sääolosuhteista johtuvat itämisongelmat eivät estä korvauksen maksamista. Toimenpidettä ei tarvitse toteuttaa jokaisena sitoumusvuotena.

Toimenpiteen mukaista korvausta voidaan maksaa vuosittain enintään 30 prosentille tuensaajan korvauskelpoisesta sitoumusalasta. Jos toimenpiteelle suunniteltu vuosittainen tuotos jää tavoitteestaan tai ylittää tavoitteensa, voidaan tuensaajalle maksettavan enimmäispinta-alan osuutta muuttaa hallinnon toimesta seuraavalle sitoumusvuodelle.

Perustason kuvaus

GAEC 4 Suojakaistat
GARC 6 Maanpeitteen hallinta

Toimenpide kohdistuu kasvukaudelle, eikä se ole päällekkäinen talviaikaisten toimenpiteiden tai vaatimusten kanssa.

Tukikelpoisuusedellytykset

Kerääjäkasvien viljely on ympäristösitoumuksen lohkoittainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaisen toimen toteuttamista.

Lohkon, jolla kerääjäkasveja viljellään, on oltava korvauskelpoinen ja tuensaajan hallinnassa.

Korvaustasot/laskentametodit

Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
€/ha	100

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O13 Kerääjäkasvit, ha	200 000	250 000	250 000	300 000	300 000

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä, milj. €	20	25	25	30	30

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 26 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Ympäristösitoumuksen lohkoittainen toimenpide:

Kiertotalouden edistäminen

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa.
Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa
Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia

Tulosindikaattorit

R.14 Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan
R.18 Maaperän kehittäminen
R.19 Ilmalaadun parantaminen
R.20 Veden laadun suojeleminen
R.21 Ravinnehuollon kestävyys

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on maaperän kasvukuntoa, hiilensidontaa, vesien- ja ilmansuojelua sekä kiertotaloutta edistävä ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide. Toimenpiteessä viljelijä sitoutuu levittämään peltolohkolle lietelantaa, virtsaa, lietelannasta erotettua nestejaetta tai nestemäistä orgaanista lannoitevalmistetta sijoittavilla tai multaavilla laitteilla tai lisäämään peltolohkolle orgaanista materiaalia. Orgaanisella materiaalilla tarkoitetaan erikseen määriteltäviä orgaanisia lannoitevalmisteita, maanparannusaineita tai kasvualustoja, toiselta tilalta hyötykäyttöön hankittua kuivalantaa tai lannasta erotettua kuivajaetta.

Lietelannan ja vastaavien aineiden sijoittaminen peltoon on toteutettava laitteella, joka leikkaa pintaan viillon ja valuttaa tai ruiskuttaa lietelannan viiltoon. Lisäksi voidaan käyttää multaavia laitteita, jotka on kytketty aineita levittävään yksikköön.

Viljelijän on kyettävä osoittamaan maatilán ulkopuolelta tulevan materiaalin ravinnesisältö sekä tuote, toimittaja ja määrä luovutus sopimuksen, maksukuitin tai rahti- tai kuormakirjan avulla.

Käytetyt aineet ja niiden levitysmäärät on merkittävä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin. Toimenpidettä ei tarvitse toteuttaa jokaisena sitomusvuotena.

Toimenpiteen mukaista korvausta voidaan maksaa vuosittain enintään [80] prosentille tuensaajan korvauskelpoisesta sitomusalasta. Jos toimenpiteelle suunniteltu vuosittainen tuotos jää tavoitteestaan tai ylittää tavoitteensa, voidaan tuensaajalle maksettavan enimmäispinta-alan osuutta muuttaa hallinnon toimesta seuraavalle sitomusvuodelle.

Perustason kuvaus

SMR 1 Vesipuidedirektiivi xx-asetuksen mukaiset kansalliset fosforin käytön rajoitukset.

SMR 2 Nitraattidirektiivi

GAEC4 Suojakaistat

GAEC6 Maanmuokkauksen hallinta

Tukikelpoisuusedellytykset

Kyseessä on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaisen toimen toteuttamista.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen ja tuensaajan hallinnassa.

Sijoittamalla levitettävä lietelanta ja vastaavat aineet voivat olla peräisin viljelijän omalta tilalta tai muualta. Orgaanisena aineena levitettävä kuivalanta ei oikeuta korvaukseen, jos se on peräisin viljelijän hallinnassa olevalta maatilalta. Tila ei voi samanaikaisesti sekä luovuttaa että vastaanottaa orgaanista materiaalia poikkeuksena biokaasulaitoksen kautta tapahtuva materiaalin kierrättäminen. Sijoitettavan lietelannan ja vastaavien aineiden levitysmäärän oltava vähintään 15 m³/ha. Orgaanisen aineen levitysmäärän on oltava vähintään 10 m³/ha.

Korvaustasot/laskentametodit

Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
€/ha	35

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O13 Kiertotalouden edistäminen, ha	260 000	300 000	350 000	400 000	400 000

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä milj. €	9,1	10,5	12,25	14	14

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 11,97 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Ympäristösitoumuksen lohkoittainen toimenpide:

Suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa. Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa. Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.12 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
R.14 Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan
R.20 Veden laadun suojeleminen
R.27 Luontotyyprien ja lajien suojelu
R.28 Natura-2000 ohjelman tukeminen

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpiteessä viljelijä sitoutuu erillisten ehtojen mukaan perustamaan ja ylläpitämään peltolohkolla monivuotisen nurmikasvuston peittämää suojavyöhykettä tai turvepellon nurmea ja hoitamaan sitä koko sitoumuskauden ajan.

Nurmikasvustolla tarkoitetaan pääasiassa nurmi- ja heinäkavillisuutta kasvavaa, peittävää kasvustoa, jossa voi olla myös luonnonkasveja, ei kuitenkaan puita ja pensaita. Suojavyöhyke voi olla myös aiemmin perustettu nurmi.

Suojavyöhykkeellä tarkoitetaan suojakaistaa leveämpää monivuotisen kasvillisuuden peittämää kasvulohkoa, joka rajoittuu vesistöön tai ympäristösopimuksella hoidettavaan kosteikkoon. Suojavyöhykkeellä tarkoitetaan tässä toimenpiteessä myös tulva-alueella, pohjavesialueella tai Natura-2000-alueella sijaitsevaa kasvulohkoa. Lohkolla tulee kasvaa monivuotinen, lannoittamaton ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön nurmikasvusto, joka niitetään ja korjataan pois lohkolta vuosittain. Hoitotapana voi olla myös laiduntaminen.

Monivuotinen kasvusto on perustettava ensimmäisenä tai toisena sitoumusvuonna ja se on säilytettävä lohkolta perustamisvuodesta sitoumuskauden loppuun asti. Nurmikasvusto voi olla perustettu myös ennen sitoumuksen alkua.

Suojavyöhyke tai turvepellon nurmi on pellolle perustettu, monivuotisen nurmikasvillisuuden peittämä hoidettu lohko. Kasvusto on suositeltavaa perustaa suojaviljaan jo edellisenä kasvukautena eikä aluetta saa perustamisen jälkeen muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineella. Perustamiseen sopivat valmiit nurmi- ja heinäkavien siemenseokset. Kasvusto on niitettävä vuosittain. Niiton ajankohdassa on otettava huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden elinolot. Niitetty kasvimassa on korjattava pois suojavyöhykkeeltä ja sen saa käyttää hyödyksi. Lohkoa voidaan laiduntaa, jos siitä ei aiheudu eroosiota, se tehdään luonnon monimuotoisuutta vaarantamatta eikä sille ole vesiensuojellista estettä. Tulva-alueille perustetut suojavyöhykkeet voidaan jättää niittämättä, jos alue ei märkyyden vuoksi kannakoneita. Hukkakauraa tai vaikeita tuulen mukana leviäviä rikkakasveja (esim. voikukka,

valvatti, pujo ja pelto-ohdake) voidaan torjua suojavaöhykkeeltä kemiallisesti tai mekaanisesti. Jos suojavaöhykkeen kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu esimerkiksi talven aikana tai hukkakauran torjunnan takia, on vaurioituneelle alalle kylvettävä uusi nurmik kasvillisuus heti olosuhteiden salliessa. Kasvuston tuhoutumisesta, hukkakauran tai muiden rikkakasvien torjunnasta ja kasvuston uudelleen perustamisesta on tehtävä merkintä lohko kohtaisiin muistiinpanoihin.

Suojaöhykkeillä on sallittua tehdä vesitaloutta parantavia lyhytaikaisia toimenpiteitä kuten salaojitus, valtaojien kaivuu ja perkaus sekä vastaavat toimenpiteet. Suojaöhykkeen ehdoista voidaan poiketa, jos kyseessä on vieressä olevan vesistön vesiensuojelutoimenpiteiden toteuttaminen kuten niitetyn järviruo'on läjitys.

Perustason kuvaus

GAEC 4 Suojakaistojen perustaminen vesistöjen varsille
GAEC 6 Maanmuokkauksen hallinta
SMR 1 Vesipuidedirektiivi (pohjavesialuetta koskevat vaatimukset)
SMR 2 Nitraattidirektiivi (nitraattiasetuksen mukaiset suojakaistat)

Maatalousmaan säilyttäminen viljelyyn soveltuvassa kunnossa (art. 4(1)(a))

Päällekkäisen maksun estämiseksi toimenpiteestä korvausta ei voida maksaa lohkolle, joka on ilmoitettu ehdollisuuden vaatimusten GAEC 9 mukaiseksi tuottamattomaksi alaksi, GAEC 1 tai GAEC 10 mukaiseksi pysyväksi nurmeksi, ekojärjestelmän luonnonhoitonurmeksi tai viherlannoitusnurmeksi.

Toimenpiteen ehdot eivät ole ristiriidassa lakisäätteisten hoitovaatimusten mukaisten pohjaveden suojelutavoitteiden kanssa tai Natura-alueen hoitovaatimusten kanssa.

Tukikelpoisuusedellytykset

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen ja tuensaajan hallinnassa.

Suojaöhyke on ympäristösitoumuksen lohko kohtainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaisen toimen toteuttamista. Jos suojavaöhyke perustetaan turvepellolle, lohkolle on pitänyt viljellä yksivuosisia viljelykasvia edellisenä vuonna.

Lohkon, jolle suojavaöhyke perustetaan, on oltava korvauskelpoinen. Lohkon on sijaittava vesistön varrella, vesistön tulva-alueella, pohjavesialueella, Natura 2000 -alueella tai ympäristösopimuksella hoidettavan kosteikon reunalla tai sen on oltava maaperältään turvemaata.

Vesistöt ja niiden tulva-alueet tunnistetaan Suomen ympäristökeskuksen uomaverkosto- ja tulva-aineistojen perusteella ja ne on merkitty peltolohkokartoille. Kyseiseen tietoon on yhdistetty eroosioherkät, kaltevat rantapellot tunnistava RUSLE2015-eroosiomalli. Pohjavesialueella ja Natura 2000 -alueella osittain tai kokonaan olevat lohkot on merkitty peltolohkokisteriin. Turvemaata tunnistetaan viljelijän toimittaman viljavuustutkimuksen perusteella. Turvemaan lohkon edellisen vuoden yksivuotisten kasvien viljely selvitetään hallinnon rekisterien perusteella.

Korvaustasot/laskentametodit

Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
€/ha	350

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O13 Suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet, ha	50 000	55 000	60 000	60 000	60 000

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä, milj. €	17,5	19,25	21	21	21

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 19,95 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide:

Valumavesien hallinta

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa. Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa. Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.12 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
R.14 Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan
R.20 Veden laadun suojeleminen

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide.

Toimenpiteessä säädellään kuivatusjärjestelmien avulla pellolta lähtevien valumavesien määrää. Kuivatusjärjestelmien säätöä toteutetaan joko säätösalojitetulla loholla tai loholla, jossa on säätökastelu- tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä.

Lohkolla voidaan korvata vain yhtä seuraavista toimenpiteistä:

a) Säätösalojituksen hoitotoimenpiteet

Säätösalojitetulla loholla vedenpinnan säätöä on toteutettava nostamalla tai laskemalla padotuskorkeutta kokoojajajaan asennetuissa säätökaivoissa tai muilla padotuslaitteilla. Padotusta on hoidettava sää- ja kasvuolosuhteiden ja viljelytoimenpiteiden mukaan käyttäen hyväksi sääennusteita ja automaattista säätöjärjestelmää, jos sellainen on käytettävissä. Jos kyse

on peltolohkosta, jota on koskenut valumavesien käsittely -toimenpide ohjelmakaudella 2014-2020 tai siirtymäkaudella 2021-2022, automaattista säätöjärjestelmää ei edellytetä.

b) Säätökastelun tai kuivatusvesien kierrätyksen hoitotoimenpiteet

Säätökastelussa pellon vesitaloutta säädellään kokonaisvaltaisesti salaojajastojen kautta tapahtuvan ojastokastelun ja säädetyn kuivatuksen avulla.

Kuivatusvesien kierrätyksellä tarkoitetaan peltoalueelta kertyvien valumavesien varastointia kevätkuivun ja rankkasateiden aikana erilliseen altaaseen, josta ne kuivana kautena johdetaan kasteluvetänä takaisin pellolle.

Säädön toteutuksesta on pidettävä kirjaa, johon on merkittävä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet. Kirjanpito voidaan merkitä myös lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin. Viljelijän on säädettävä padotuskorkeutta asianmukaisesti sekä huolehdittava mahdollisesta lisäveden johtamisesta ja laitteiden kunnosta. Tavoitteena on oltava viljelytoimet huomioon otettava, mahdollisimman korkea pohjaveden pinnan taso.

Toimea on toteutettava lohkolta vuosittain hoidon aloittamisesta lähtien sitomuskauden loppuun asti.

Perustason kuvaus

SMR 1 Vesipuitteiden direktiivi, kastelun liittyvät ehdot

Tukikelpoisuusedellytykset

Valumavesien käsittely on ympäristösitoumuksen lohko-kohtainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaisen toimen toteuttamista. Valumavesien hallinnan lohko-kohtaiseen toimenpiteeseen voi sitoutua sitomuskauden aikana sen jälkeen, kun toimenpiteen edellyttämät investoinnit ovat valmistuneet.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen ja tuensaajan hallinnassa. Lohkon on sijaittava happamalla sulfaattimaalla tai oltava maalajiltaan turvetta.

Turvemaat todetaan viljelijän toimittaman viljavuustutkimuksen perusteella. Happamat sulfaattimaat todetaan laboratorion tekemän maa-analyysin perusteella. Jos Geologian tutkimuskeskus on ottanut lohkolta näytteen ja todennut sen perusteella lohkon happamaksi sulfaattimaaksi, erillisen näytteen analysointia ei tarvita.

Korvaustasot/laskentametodit

Kaksi korvaustasoa. Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
säätösalaajitus, €/ha	70
säätökastelu, €/ha	230

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O13 Säätösalaajitus, ha	50 000	60 000	60 000	60 000	60 000
O13 Säätökastelu ja kuivatusvesien kierrätys, ha	11 000	12 000	12 000	12 000	12 000

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä säätösalaajitus milj. €	3,5	4,2	4,2	4,2	4,2
säätökastelu ja kuivatusvesien kierrätys milj. €	2,53	2,76	2,76	2,76	2,76

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 6,77 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Ympäristösitoumuksen lohko-kohtainen toimenpide:

Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät

Ympäristökorvauksen lohko-kohtainen sitoumus

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään kestävästä kehityksestä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa

Improve the response of EU agriculture to societal demands on food and health, including safe and nutritious food produced in a sustainable way, food waste, as well as animal welfare

Tulosindikaattorit

- R. 18 Maaperän kehittäminen
- R. 37 Pesticidien käytön vähentäminen

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on ympäristösitoumuksen luonnon monimuotoisuutta edistävä lohko-kohtainen toimenpide. Toimenpiteen tavoitteena on kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvan riskin vähentäminen kannustamalla viljelijöitä käyttämään kehittyneitä biologisia ja mekaanisia torjuntamenetelmiä ja torjuntatarpeen mukaan tarkennettua torjuntaa.

Toimenpiteessä viljelijä sitoutuu toteuttamaan ilmoittamallaan lohkoilla vähintään yhtä valinnaista em. torjuntamenetelmää joko yksinään tai täydennettynä kemiallisin torjuntamenetelmin, jotka määritellään kansallisissa säädöksissä. Viljelijä valitsee toteutettavat torjuntamenetelmät, jotka soveltuvat ao. viljeltävälle kasville ja ilmoittaa lohkolle valitsemansa menetelmän vuosittaisen tukihaun yhteydessä. Lohkolle voi olla valittuna vain yksi menetelmä, josta korvausta maksetaan. Valitun torjuntamenetelmän pitää olla sama koko lohkoilla.

Torjuntamenetelmät ovat:

- Mekaanisesti levitettävien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien tai tuholaisten torjunnassa;
Menetelmä tulee olla rekisteröity kasvinsuojeluaineista annetun lain 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla
- Biohajoava kate yksivuotisilla kasveilla
- Hyönteisverkot
- Pölyttäjähyönteisten levittämien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien torjunnassa;
Menetelmä tulee olla rekisteröity kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla
- Makroeliövalmisteiden käyttö kasvintuhoojien torjunnassa;
Menetelmä tulee olla hyväksytty kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain (702/2003) 9 a §:ssä tarkoitetulla tavalla
- Orgaaninen kate monivuotisilla kasveilla;
Kattamisvaatimus lohkolle.

Viljelijän tulee käyttää kullekin kasvilajille sopivia seurannan apuvälineitä tai vastaavaa menetelmää (pl. kattaminen ja hyönteisverkot), jolla seurataan vaihtoehdoisen torjunnan tarvetta ja onnistumista.

Kattamismenetelmissä viljelijä sitoutuu kattamaan yksivuotisten puutarhakasvien rivit ja monivuotisten kasvien rivit tai rivivälit niiltä lohkoilta, jotka hän ilmoittaa toimeen. Yksivuotisten puutarhakasvien rivien kohdilta maanpinta on katettava oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella materiaalilla. Monivuotisten kasvien maanpinta on katettava rivien kohdilta oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla tai muulla orgaanisella materiaalilla. Rivivälit on katettava joko riviväleihin perustettavalla leikattavalla nurmikatteella tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella katteella. Lohkon voi kattaa kokonaan tai vain rivin tai rivivälin.

Viljelijä sitoutuu viiden vuoden sitoumuskauden aikana käyttämään tilallaan ao. menetelmiä. Tukihauun yhteydessä ilmoitetaan lohkot, joilla toimea toteutetaan. Lohkojen ala voi vaihdella vuosittain sitoumuskauden aikana viljelytilanteen mukaan. Korvausta maksetaan ainoastaan siltä alalta, jolla ao. toimea toteutetaan.

Perustason kuvaus

GAEC 7 Vähimmäismaanpeite ajanjaksoina ja aloilla, jotka ovat herkimpiä
SMR 12 Kasvinsuojeluaineasetus
SMR 13 Torjunta-ainedirektiivi
Integroidun torjunnan yleiset periaatteet.

Toimenpide ylittää kasvinsuojelua ja maaperän hoitoa koskevat perustason vaatimukset. Vaatimukset ovat laajemmat kuin kasvinsuojelulain integroidun torjunnan yleiset periaatteet.

Tukikelpoisuusedellytykset

Korvausta voidaan maksaa tuensaajan hallinnassa oleville lohkoille, jotka ovat korvauskelpoisia, joilla viljellään korvattavien toimien piirissä olevia puutarhakasveja.

Puutarhakasvien määrittelyasetukseen.

Korvaustasot/laskentametodit

Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät, €/ha	500

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

Indikaattori	2023	2024	2025	2026	2027
O.13 Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä, milj. €	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 1,5 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Ympäristösitoumuksen lohkoittainen toimenpide

Lintupellot

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.27 Luontotyyppien ja lajien säilyttäminen

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta edistävä ympäristösitoumuksen lohkoittainen toimenpide. Viljelijä ilmoittaa toimenpiteeseen viljelyssä olevat lohkot, joilla lintujen ruokailu sallitaan. Toimenpiteeseen ilmoitetut lohkot muodostavat linnuille häiriöttömän ruokailualueen. Muilla lohkoillaan viljelijä voi toteuttaa sallittuja ennaltaehkäiseviä ja karkottavia toimia.

Lohkolla viljellään kurkien, hanhien tai laulujoutsenten suosimia tuotantokasveja tavanomaisen viljelykäytännön mukaan.

Kasvusto perustetaan riittävällä siemenmäärällä ja lannoituksella tavanomaisen hyväkasvuisen kasvuston aikaansaamiseksi. Monivuotisten kasvustojen sadontuotantokyvystä huolehditaan tavanomaisten viljelykäytäntöjen mukaisesti.

Lohkolla ei ole sallittua toteuttaa lintujen saapumista ennaltaehkäiseviä menettelyjä.

Lohkon viljelytoimenpiteet tulee ajoittaa ja toteuttaa lintuja häiritsemättä. Lintujen tahallinen häirintä ei ole sallittua.

Tuensaaja dokumentoi ja ilmoittaa paikkaan sidottujen valokuvien avulla syysilmoituksella lohkon kasvuston käytön laajamittaiseen lintuparviin levähdykseen ja lintujen laajamittaiseen ravinnonhankintaan. Korvaus maksetaan merkittävän lintujen ruokailun ja levähdyksen käytössä olleille lohkoille.

Lohkolla olevan markkinakelpoisen sadon korjuu on sallittua.
Toimenpidettä ei tarvitse toteuttaa jokaisena sitoumusvuotena.

Perustason kuvaus

SMR 3 Lintudirektiivi

Tukikelpoisuusedellytykset

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen ja tuensaajan hallinnassa.

Toimenpidettä voidaan toteuttaa lohkoilla, jotka on tunnistettu paikkatietoaineiston perusteella kurkien, hanhien ja joutsenten potentiaalisiksi muuton aikaisiksi levähdyks- ja ruokailupaikoiksi.

Aluerajausta voidaan tarvittaessa muuttaa hallinnon toimesta hakuasetuksella ennen tukivuoden alkua.

Toimenpiteestä ei voida maksaa korvausta lohkolle, josta on samana vuonna haettu avustusta rauhoitettujen lintujen aiheuttamista vahingoista.

Tila voi ilmoittaa lintupelloiksi enintään 50 % tilan korvauskelpoisesta maankäyttömuotoa pelto olevasta maatalousmaasta. Ilmoitettavan alan tulee olla vähintään 30 hehtaaria. Alan tulee muodostaa yhtenäinen alue. Alue voi koostua yhdestä tai useammasta lohkoista. [Pienempi ala voidaan hyväksyä, jos 30 hehtaarin yhtenäinen ala saavutetaan yhdessä toisen viljelijän toimenpiteeseen ilmoittamien lohkojen kanssa.]

Korvaustasot/laskentametodit

Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi lintujen hyödyntämille lohkoille.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
€/ha	600

Määrien oikeutus:

enimmäisyliäärä (%) tai enimmäismäärä (%/euroa)

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.13 Lintupellot, ha	3 000	3 000	4 000	5 000	5 000

Vuosittainen tuotos tarkoittaa toimenpiteessä maksettua pinta-alaa.

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä, milj. €	1,8	1,8	2,4	3	3

Toimenpiteen rahoitus on keskimäärin 2,4 miljoonaa euroa vuodessa.

Ympäristösopimukset

Toimenpiteen nimi

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito

Ympäristösopimus

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.27 Luontotyyppien ja lajien säilyttäminen

R.28 Natura 2000 –ohjelman tukeminen

Tuensaaja

Tuensaaja on Aktiiviviljelijä tai rekisteröity yhdistys.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on ympäristökorvauksien luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistävä ympäristösopimus. Sopimus koostuu hoitokorvauksesta sekä tarvittaessa erillisestä aitaamis- ja/tai raivaamiskorvauksesta.

Sopimusaluetta on hoidettava ja kunnostettava erillisen suunnitelman mukaisesti. Toimenpiteiden tulee edistää maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman kunnostamista, säilyttämistä ja/tai edistämistä. Hoitotoimenpiteillä tulee säilyttää tai edistää sopimusalueen tavanomaista arvokkaampia luonto- tai maisemiarvoja hoitamalla kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen sekä viljelymaiseman kannalta tärkeitä alueita tai kohteita.

Toimenpiteiden on perustuttava paikallisen luonnon edellytyksiin ja toteutuksessa on kiinnitettävä huomiota alueellisiin erityispiirteisiin, maisemaan ja kulttuuriperinteeseen. Perinnebiotoopiksi luokitellun alueen ja uhanalaisen lajin esiintymän hoito tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että hoito on ensisijaisesti eduksi alueen maatalousluonnon monimuotoisuudelle. Muunlaisilla kohteilla maiseman hoito voi olla ensisijainen tavoite.

Suunnitelmaan voidaan sisällyttää tilan viljelyhistoriaan kuuluvien rakennelmien, muinaismuistojen sekä niiden lähiympäristöjen hoitoa.

Sopimus edellyttää pääsääntöisesti sopimusalueen laiduntamista. Hoitotoimia voivat lisäksi olla hoitosuunnitelman mukaisesti muun muassa niitto, niittojätteen korjuu, puiden ja pensaiden raivaus sekä lehtipuiden lehdestys. Suunnitelmaan voi sisältyä alueen aitaamista, tarvittaessa petoaidalla, ja raivausta suunnitelman mukaisen hoidon mahdollistamiseksi. Aitaamis- ja/tai raivaamiskorvaus voidaan maksaa lohkolle vain yhtenä vuotena sopimuksen aikana. Petoaita voidaan tarvittaessa lisätä hoitosuunnitelmaan sopimuskauden aikana sopimuksen myöntäneen tahon hyväksynnällä.

Sopimusaluetta tulee laiduntaa vuosittain. Kuitenkin loispaineen pienentämiseksi on mahdollista pitää laidunnuksessa vuoden suunnitelmaan esitetty tauko. Sopiva suunniteltu laidunnuspaine on varmistettava sopimusta hyväksyessä tapauskohtaisesti. Laidunnus on toteutettava siten, ettei se aiheuta alueen kasvillisuuden haitallista rehevöitymistä tai maaperän eroosiota. Rehevöitymisen ehkäisemiseksi laidunnettava perinnebiotooppi tai perinnebiotoopiksi kunnostettava alue on yleensä erotettava aidalla muista laidunnurmista. Jos luonnonolosuhteista tai muusta ylivoimaisesta esteestä johtuen voimassa olevan sopimuksen suunnitelman mukainen laiduntaminen ei ole mahdollista tai se aiheuttaisi haittaa sopimusalueen luontoarvoille, on tarkoituksenmukaisesta kohteen korvaavasta hoidosta tai sopimuksen päättämisestä sovittava erikseen sopimuksen myöntävän tahon kanssa. [Sopimuksen päättäminen kesken sopimuskauden on mahdollista ilman takaisinperintää ylivoimaisen esteestä johtuen, jos laiduneläimistä luovutaan tai jos laiduneläinten hyvinvointi sopimusalueella on vaarantunut tavalla, jota ei voida kohtuullisin keinoin ratkaista (CAP-suunnitelma-asetuksen alempiasteiset säädökset?).]

Sopiva laidunpaine määritellään kansallisella asetuksella.

Sopimusaluetta ei saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvin suojeleluaineilla. Sopimusalueella ei saa toteuttaa sellaista puuston hakkuuta, joka ei sisälly hoitosuunnitelman mukaisiin luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistäviin raivauksiin.

ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia lannoituksen tai vesakon kemiallisen torjunnan kantokäsittelynä tai jättiputken kasvuston kemiallisen torjunnan. Aluetta ei saa ojittaa tai metsittää.

Sopimusalueella toteutettavista toimenpiteistä on pidettävä hoitopäiväkirjaa tai tiedot on merkittävä lohkokohdaisiin muistiinpanoihin.

Perustason kuvaus

Lakisääteiset hoitovaatimukset:
SMR 3 Lintudirektiivi
SMR 4 Luontodirektiivi

Maatalousmaan osalta:
GAEC 9 Vieraslajien torjunta
GAEC 10 Natura-alueen pysyvän nurmen kyntökielto
Maatalousmaan säilyttäminen viljelyyn soveltuvassa kunnossa (art. 4(1)(a))

Toimenpiteen ehdot eivät ole ristiriidassa lakisääteisten hoitovaatimusten mukaisten luonto- ja lintudirektiivin suojelutavoitteiden kanssa.

Tukikelpoisuusedellytykset

Sopimuksen tekeminen ei edellytä ympäristökorvausta koskevan sitoumuksen voimassaoloa.

Sopimukseen hyväksytään maatalousluonnon ja maatalousmaiseman säilyttämisen ja edistämisen kannalta tarkoituksen mukainen alue. Sopimusalueen on oltava tuensaajan hallinnassa.

Sopimusalue voi olla laiduntamalla hoidettava perinnebiotooppi, luonnonlaidun, luontoarvoiltaan monimuotoinen tai maisemaltaan merkittävä peltojen reuna-alue, pellon ja tien tai pellon ja vesistön välinen reuna-alue tai peltoalueiden metsäsaareke, maatalousympäristön uhanalaisen lajiston säilymistä edistävä kohde, maatalousympäristön muinaismuistokohde sekä pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvä maaseudun kulttuuriperinnön hoitokohde.

Sopimusta ei ole mahdollista tehdä kohteisiin, joilla ei ole selviä edellytyksiä luontaisen maatalousympäristön lajiston tai maiseman tulokselliseen edistämiseen hoitotoimenpiteillä, eikä kohteisiin, jotka ovat ensisijaisesti metsätalouskäytössä. Sopimukseen ei hyväksytä viljeltyjä pihanurmikoita tai puutarha- ja puistokäytössä olevia alueita tai laajoja yhtenäisiä avokallioita. Toimenpiteeksi ei kelpaa latojen säilytys, ylläpito tai kunnostus. Sopimusta ei tehdä vain raivaamalla ja/tai niittämällä hoidettaviin kohteisiin. Ilman laidunnusta niittämällä hoidettava kohde voidaan hyväksyä sopimukseen, jos niitetty kasvusto korjataan pois lohkolta.

Sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että suunnitellut hoitotoimenpiteet ovat tarkoituksenmukaisialuonnonvarojen kestävästä käytöstä ja ympäristön tilan kannalta. Natura-alueen osalta tarkistetaan, että suunniteltu hoito ei ole ristiriidassa Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelman kanssa.

Sopimusta ei voida tehdä alueesta, jossa on suuri petopaine, ellei eläinten hyvinvoinnista voida huolehtia asianmukaisella petoaidalla tai muilla järjestelyillä.

Sopimuksen vähimmäispinta-ala on 0,3 hehtaaria.

Kunnostusvuodelta lohkolle maksetaan aitaamista ja/tai raivaamista koskeva korvaus. Jos lohkolta voidaan kunnostusvuonna toteuttaa myös laidunnus, maksetaan sekä raivaus ja/tai aitauskorvaus että hoitokorvaus.

Sopimusta ei voi tehdä, jos alueelle myönnetyn ns. Helmi-tuen kunnostustoimenpiteet ovat kesken tai aluetta hoidetaan Helmi-tuella. Lohkolle, joka on peruskunnostettu Helmi-tuella tai muilla julkisilla varoilla, ei voida maksaa maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman ympäristösopimuksen mukaista aitaamis- tai raivaamiskorvausta.

Sopimuskauden päätyttyä sopimusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan.

Korvaustasot/laskentametodit

Korvaus maksetaan euroa/hehtaari /vuosi.

Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltu perinnebiotooppi, €/ha.

Muut sopimusalueet, €/ha.

Raivattavan lohkon lisäkorvaus kunnostusvuonna, €/ha

Aidattavan lohkon lisäkorvaus kunnostusvuonna, €/ha

Petoaidalla aidattava lohko aitaamisvuonna, €/ha

Hoitosuunnitelman kustannusta ei ole laskettu mukaan korvaukseen. Hoitosuunnitelma on mahdollista hankkia Neuvo 2030 -neuvontapalvelun kautta.

Toimenpiteessä ei lasketa korvattaviksi kustannuksiksi tai tulonmenetyksiksi rajoituksia tai hoitotoimenpiteitä, joita edellytetään lainsäädännön kautta tai joita maatalousmaan osalta edellytetään Natura-alueen pysyvän nurmen osalta tai maatalousmaan säilyttämisen vaatimuksessa.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
Hoito Valtakunnalliset & Maakunnalliset €/ha	610
Hoito muut €/ha	460
Raivaus €/ha	450
Aitaaminen €/ha	1500
Petoaita €/ha	2500

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

tuotos, ha	2023	2024	2025	2026	2027
O13 Hoito V&M	11 000	12 000	13 000	14 000	16 000
O13 Hoito muu	22 000	24 000	26 000	28 000	30 000
O13 Raivaus	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
O13 Aitaaminen	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
O13 Petoaita	200	200	200	200	200

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä, milj. €					
Hoito V&M	6,71	7,32	7,93	8,54	9,76
Hoito muut	10,12	11,04	11,96	12,88	13,8
Raivaus	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Aitaaminen	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Petoaita	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 26,36 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Ympäristösopimus:

Kosteikkojen hoito

Maatalousvaikutteiset vesien- ja ilmansuojelua sekä monimuotoisuutta edistävät kosteikot

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (art. 65)

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa.

Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa

Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.12 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

R.20 Veden laadun suojeleminen

R.27 Luontotyyppien ja lajien säilyttäminen

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä, rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on monivaikutteisten kosteikkojen hoitoa edistävä lohko-kohtainen ympäristösopimus. Toimenpiteen kohteena ovat laajat kosteikot tai pienten kosteikkojen ketjut, monimuotoisuuskosteikot, luonnonmukaistetut uomat, tulva-alueet ja –tasanteet, tulvapellot sekä turvepelloille kasvihuonekaasupäästöjen hillitsemiseksi perustetut kosteikot.

Korvauskelpoiset kosteikot ovat pysyvästi veden osittain peittämiä ja tulva-alueet mahdollisesti vain osan vuotta veden peittämiä alueita, jotka toimivat kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjinä, eliöstön, muun muassa lintujen pesimä- ja ruokailuympäristöinä sekä viljelymaiseman monipuolistajina tai ne ehkäisevät kosteikoksi muutetun turvepellon turpeen hajoamista.

Toimenpidettä toteutetaan sellaisten esimerkiksi vesienhoitosuunnitelmissa todettujen vesistöjen valuma-alueilla, missä toimella voidaan merkittävästi ja tarkoituksenmukaisesti pienentää maatalouden aiheuttamaa vesistökuormitusta ja/tai lisätä maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta, edistää riista-, kala- ja raputaloutta sekä edistää ilmastonmuutoksen hillintää kosteikoksi muutetulla turvepelloilla.

Hoitotoimenpiteet on toteutettava hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti. Suunnitellun hoidon tulee olla toimen tavoitteiden mukainen. Hoidosta on pidettävä hoitopäiväkirjaa tai tiedot on merkittävä lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin.

Kosteikkojen vuotuisia hoitotoimenpiteitä voivat olla muun muassa lietteen poisto tarvittaessa ja mahdollisten kemiallisten saostusaineiden poisto ja lisäys, patojen ja uoman hoitotoimet sekä kosteikon tai uoman reuna-alueiden kasvillisuuden niitto ja kasvijätteen poiskorjuu. Niittojäte voidaan käyttää hyödyksi. Luonnonmukaistettujen uomien hoidossa huolehditaan veden virtaamaa hidastavista rakenteista, kuten pohjapadoista ja eroosiosuojauksista, uoman ja tulva-alueiden vedenjohtokyvystä sekä uoman reuna-alueiden kasvillisuuden hoidosta tai tulvasanteiden avoimuudesta. Tulva-alueilta poistetaan tarvittaessa kasvillisuutta tai sille laskeutunutta maa-ainesta. Kasvihuonekaasupäästöjen hillitsemiseksi hoidettavalla kosteikoilla huolehditaan tarkoituksenmukaisesta vedenpinnankorkeudesta.

Sopimusaluetta saa laiduntaa, jos se ei haittaa luonnon monimuotoisuutta tai vesiensuojelua. Laidunnuksessa on huolehdittava eroosion estämisestä.

Hoitosuunnitelmaan ei voida hyväksyä toimenpiteitä, joiden voidaan arvioida aiheuttavan haittoja toimenpidealueen ulkopuolella, kuten viljeltävien peltojen kuivatustilanteen heikkenemistä tai Natura 2000 -alueille, luontodirektiivin liitteissä 2, 4 ja 5 listatuille lajeille, lintudirektiivin liitteessä 1 listatuille lajeille, uhanalaisille lajeille tai luontotyypeille.

Toimenpiteestä ei voi rahoittaa investointeja. Kosteikko voi toimia vesiensuojelun ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen lisäksi myös kasteluveden varastona, luonnonravintoon perustuvana kalan- tai ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä.

Sopimuskauden päätyttyä sopimusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan.

Perustason kuvaus

SMR 1 Vesipuidedirektiivi
SMR 3 Lintudirektiivi
SMR 4 Luontodirektiivi

Tukikelpoisuusedellytykset

Sopimuksen tekeminen ei edellytä ympäristökorvausta koskevan sitoumuksen voimassaoloa.

Korvauskelpoista alaa ovat sopimukseen hyväksyttävä kosteikkoalue, tulva-alueen tai luonnonmukaistetun uoman alle jääneet ja hoitotoimien kohteena olevat maa-alat, tulvatasanne tai tulvapelto. Sopimusalueeseen kuuluvat kosteikkojen, tulva-alueiden, tulvatasanteiden, kaksitasouomien ja kunnostettujen uomien lisäksi niiden hoidon kannalta riittävät suoja-alueet. Sopimus voidaan tehdä myös pienten kosteikkojen, pohjapatojen ja tulvapeltoalueiden muodostamisesta ja hoidosta. Kosteikko ei ole maatalousmaata.

Yhteensovituksista aiempina ohjelmakausien voimassa olleiden sopimusten sekä ei-tuotannollisten investointien korvauksen kanssa annetaan erilliset määräykset.

Sopimusalan hoidon on edistettävä maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentämistä, ilmastonmuutoksen hillitsemistä tai parannettava luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta.

Sopimusta ei voida tehdä vesiensuojelu- tai monimuotoisuusarvoja vailla olevien kastelualtaiden hoidosta tai alueen sellaisesta hoidosta, jossa tavoitteena on alueen muuttaminen järveksi tai lammeksi. Sopimusta ei voida tehdä kohteesta, jossa valumavesien aiheuttaman kuormituksen voidaan katsoa olevan peräisin pääasiassa muualta kuin maataloudesta.

Sopimuksen vähimmäispinta-ala on 0,3 hehtaaria.

Sopimusta ei voida tehdä kohteeseen, jonka hoitoon on myönnetty muuta julkista rahoitusta.

Korvaustasot/laskentametodit

Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

Hoitosuunnitelman kustannusta ei ole laskettu mukaan korvaukseen. Hoitosuunnitelma on mahdollista hankkia Neuvo 2030 neuvontapalvelun kautta.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
€/ha	470

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.13 Kosteikkojen hoito, ha	1500	1800	2100	2400	3000

Tuotosindikaattori

O.13 Number of ha (agricultural) covered by environment/climate commitments going beyond mandatory requirements

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä, milj. €	0,705	0,846	0,987	1,128	1,41

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 1,015 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Alkuperäisrotujen kasvattaminen

Ympäristösopimus

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia

Tulosindikaattorit

R.22a Environmental performance in the livestock sector (Share of livestock units (LU) under supported commitments to improve environmental sustainability)

Tuensaaja

Aktiiviviljelijä

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on alkuperäisrotujen geneettisen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja edistämiseen tähtäävä ympäristökorvausten ympäristösopimus.

Korvausta maksetaan itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarjan, suomenvuohien, suomenlampaiden, ahvenanmaanlampaiden ja kainuunharmaaslampaiden, suomenhevosten ja maatiaiskanojen kasvattamisesta. Sopimukseen kuuluvilla eläimillä on oltava todistus, josta ilmenee polveutuminen. Todistuksen voi antaa kantakirjan pitäjäksi hyväksytty yhteisö, jotka jäsenvaltio on hyväksynyt EU:n kotieläinten jalostusta koskevien lainsäädäntöjen nojalla.

Viljelijä sitoutuu vuodeksi pitämään rotupuhtaita alkuperäisrotuja sopimuksen mukaisen eläinmäärän sopimusvuoden ajan. Eläinmäärää voi vaihdella eri sopimusvuosina. Sopimuseläimiä ei voi korvata sopimuskauden aikana.

Sopimus tehdään yksilöeläimistä.

Sopimuskausi on 1.1.-31.12. Haku aika vuoden alusta.

Lampaiden ja vuohien osalta sopimukseen kuuluville eläimille pitää olla ajantasainen jalostussuunnitelma rotupuhtaiden eläinten jalostumiseksi tilalla.

Jalostussuunnitelman tulee sisältää:

- tilan eläinaineksen jalostustavoitteet
- huomioidaan alkuperäisrotusopimukseen kuuluvat puhtasrotuiset lampaat ja/tai vuoheet
- suunnitellaan astutus (ja/tai siemennys) -ryhmät käyttäen samanrotuista pussia/pukkia
- suunnitelmassa huomioidaan syntyvien jälkeläisten sukusiitosasteet

Nautojen osalta sukusiitosaste on oltava riittävän alhainen. Kantakirjan pitäjäksi hyväksytty yhteisö antaa sopimukseen kuuluvasta nautaeläimestä sukusiitosastelaskelman.

Jos sukusiitosaste on alle [6,25 %, eri rajat eri roduille] eläin kelpaa sopimukseen. Sukusiitosasteen laskennassa on käytettävä kuutta vanhempaispolvea.

Eläimet muutetaan eläinyksiköiksi luvussa xx esitettyjen kertoimien mukaan. Sopimus tehdään, jos lampaita, vuohtia tai nautoja on vähintään 1 ey, hevosia 2 ey tai maatiaiskanoja/kukkoja 20 kpl.

Perustason kuvaus

Tukikelpoisuusedellytykset

Eläinten on oltava tunnistettuja ja merkittyjä sekä eläintenpitäjän on rekisteröidyttävä eläintenpitäjäksi.

Toimen tavoitteena on ko. rodun elävänä pitäminen. Sopimuksen kohteena olevien nautojen, lampaiden ja vuohien pitänyt tuottaa puhtasrotuinen jälkeläinen viimeisen kahden vuoden sisällä ja suomenhevosen on pitänyt tuottaa rotupuhtas jälkeläinen viimeisen kolmen vuoden sisällä ennen sopimuskauden alkua.

Maatiaiskan osalta sopimukseen kuuluvien kanojen pitää kuulua Luonnonvarakeskuksen koordinoimaan Maatiaiskan säilytysohjelmaan.

Tarkemmin maatiaskanan säilyttämisohjelmasta:

<https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/www/Tietopaketti/Elaingeeniavarat/sailytysohjelmat/maatiaskana/Opas%20s%C3%A4ilytt%C3%A4j%C3%A4lle%202019.pdf>

Vuodesta 2024 alkaen ne hakijat ovat etusijalla, joilla on ollut alkuperäisrotujen kasvattamissopimus edellisenä vuotena. Jos suunniteltu vuosittainen tuotostavoite täyttyy vuonna 2023 eläinryhmätasolla, niin uusien hakijoiden osalta hakemuksia voidaan priorisoida ylläpidettävän rodun yleisyyden perusteella.

Korvaustasot/laskentametodit

Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi, kanoilla euroa/tila/vuosi.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
itä-, länsi-, pohjoissuomen karja, €/ey	660
suomenlammas, €/ey	300
ahvenanmaanlammas ja kainuunharmas, €/ey	350
suomenvuohi, €/ey	350
suomenhevonen, €/ey	350
maatiaskana €/tila	300

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O17 itä-, länsi-, pohjoissuomen karja (ey)	2500	2600	2600	2600	2600
O17 suomenlammas (ey)	3000	3400	3400	3400	3400
ahvenanmaanlammas ja kainuunharmas	350	400	400	400	400
O17 suomenvuohi (ey)	350	370	370	370	370
O17 suomenhevonen (ey)	400	400	400	400	400
O17 maatiaskana (tila)	25	25	25	25	25

Tuotosindikaattori

O.17 Number of operations or units supporting genetic resources (Number of relevant unit: operations, LU or hectares)

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
itä-, länsi-, pohjoissuomen karja, milj. €	1,65	1,716	1, 716	1,716	1,716
suomenlampaat, milj. €	0,9	1,02	1,02	1,02	1,02
ahvenanmaanlammas ja kainuunharmas, milj. €	0,123	0,14	0,14	0,14	0,14
suomenvuohi, milj. €	0,123	0,13	0,13	0,13	0,13
suomenhevonen, milj. €	0,13	0,14	0,14	0,14	0,14
maatiaskana (tila) milj. €	0,0075	0,0075	0,0075	0,0075	0,0075

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 3,11 euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Alkuperäiskasvien viljely

Ympäristösopimus

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia

Tulosindikaattorit

R23a Environment-/climate-related performance through investment in rural areas

Tuensaaja

Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa nimetty lajikkeen ylläpitäjä (Kasvilajikeluetteloasetus 388/2020 § 9), jonka lajike on hyväksytty ao. luetteloon alkuperäiskasvilajikkeena.

Siemenlaki 8 §: Kasvilajikeluetteloon merkitään kasvilajikelautakunnan hyväksymät kasvilajikkeet. Ruokavirasto julkaisee kasvilajikeluettelon vähintään vuosittain. Lisäksi tietojen merkitsemisestä kasvilajikeluetteloön (mm. ylläpitäjän nimi) säädetään kasvilajikeluetteloasetuksen (388/2020) pykälässä 9.

Vaativuoksista ylläpidosta on kasvilajikeluetteloasetuksen (388/2020) 12 §:ssä ja asetuksessa 25/10 viitataan ylläpidon osalta tähän pykälään

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on alkuperäiskasvien geneettistä monimuotoisuutta säilyttävä ja edistävä ympäristökorvausten ympäristösopimus. Korvausta maksetaan nurmi- ja rehukasvien, viljakasvien, juurikkaiden, siemenperunoiden, öljy- ja kuitukasvien sekä vihannesten maatiaislajikkeiden ja uhanalaisten vanhojen kauppalajikkeiden ja niiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta.

Listaus on yhdenmukainen MMMa 25/2010 (alkuperäiskasvilajikkeiden sekä erityisiin kasvuolosuhteisiin kehitettyjen vihanneslajikkeiden hyväksymisestä ja siemenkaupasta) soveltamisalasta.

Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitäjän on huolehdittava lajikkeen ylläpidosta asianmukaisella tavalla.

Viljelijän on varastoitava ja säilytettävä vähintään kahden vuoden siementarvetta vastaava määrä alkuperäiskasvin kylvökelpoista siementä maatilalla. Siemenen ylläpitoerä on muodostettava mahdollisimman hyvälaatuisesta siemenestä ja se on uusittava erän loppuessa tai siemenen itävyyden alentuessa.

Nurmikasviviljelykset on perustettava ylläpitotarkoitusta varten. Ylläpitosiemenerä voidaan korjata maatalan normaalikäytännön mukaisesti. Ylläpito- ja siementarvetta ei tarvitse perustaa joka vuosi. Nurmelta voidaan muina vuosina korjata joko nurmirehusato tai siemensato markkinointitarkoitusta varten. Nurmikasvien yksittäisen ylläpito- ja siementarvetta-erän ikä voi olla korkeintaan kolme perustamisvuoden jälkeistä vuotta. Ylläpidon on tapahduttava viljelijän tavanomaisesti käyttämin menetelmin, jotka lajikkeen ylläpitäjä on kuvannut lajikkeen rekisteröintivaiheessa.

Kasvilajikeluetteloasetuksen 338/2020 § 12 mukaan Ruokavirasto edellyttää lajikkeen ylläpitoa ja valvoo sitä. Osana tätä vaatimusta lajikkeen ylläpitäjä pitää kirjanpitoa, josta on mahdollista tarkastaa ylläpidon tilanne. Lajikkeen ylläpitovalvonta (Ruokavirasto) todentaa, että lajiketta ylläpidetään niin, että perimä säilyy.

Perustason kuvaus

Perustason vaatimukset ovat rekisteröidyn lajikkeen ylläpitäjän velvoitteet (Kasvilajikeluetteloasetus 338/2020), rekisteröinti on vapaaehtoista, mutta tämän toimenpiteen ehtona on rekisteröinti.

Lajikeluetteloasetuksen mukaan kasvilajikeluetteloon hyväksytyyn lajikkeen ylläpidon on oltava järjestetty Ruokaviraston kanssa sovittavan asianmukaisen ylläpito-ohjelman mukaisesti.

Lajikkeen ylläpitäjän tulee pitää tiedostoa, josta on mahdollista tarkastaa lajikkeen ylläpidon tilanne. Tiedoston tulee kattaa kaikki perussiementä tai lisäysmateriaalia edeltävät lajikkeen sukupolvet. Ylläpidon on oltava valvottavissa ylläpitäjän tekemistä muistiinpanoista.

Ruokavirasto voi velvoittaa ylläpitäjän lähettämään näytteitä lajikkeesta tai voi ottaa virallisen näytteen. Lajikkeen omistaja on velvollinen maksamaan lajikkeen ylläpidon tarkastuksen kustannukset.

Tukikelpoisuusedellytykset

Korvaukseen oikeutetut lajikkeet on lueteltu Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa alkuperäiskasvilajikkeena. Kasvilajikelautakunta hyväksyy uusia lajikkeita luetteloon viljelijän hakemuksesta, jos ne täyttävät alkuperäiskasvilajikkeen vaatimukset (Siemenlaki 600/2019 ja sen nojalla annetut kansalliset asetukset lajikkeen hyväksymisestä). Sopimuksen tekijän on oltava kasvilajikeluettelossa nimetty lajikkeen ylläpitäjä.

Korvaustasot/laskentametodit

Korvausta maksetaan €/lajike/vuosi säilyttämisestä.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	
kasvilajike €/v	400

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O17 Kasvilajikkeita, lkm	11	12	13	13	13

Tuotosindikaattori

O.17 Number of operations or units supporting genetic resources (Number of relevant unit: operations, LU or hectares)

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä €/v	4400	4800	4800	5200	5200

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 4880 euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Alkuperäiskasvien varmuuskokeelmat

Ympäristösopimus

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia

Tulosindikaattorit

R23a Environment-/climate-related performance through investment in rural areas

Tuensaaja

Kansallista kasvigeenivaraohjelmaa koordinoiva taho.

Vaativuudet, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden geneettistä monimuotoisuutta edistävä ympäristökorvausten ympäristösopimus. Toimenpiteellä edistetään kansallisesti arvokkaiden maa- ja puutarhataloudenkasvien ja pohjoisten maatiaislajikkeiden kasvullisesti lisättävien geenivarakasvien sekä

Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden turvallista säilytystä ja ylläpitoa *in situ* -viljelyllä. Toimenpide on tarkoitettu kansallisesti ylläpidettävien, pitkäaikaissäilytyksen mandaatin saaneiden kasvikantojen ylläpitoon ja säilyttämiseen sekä arvokkaille yksityiskokoelmille ja paikallisgeenivarannoille.

Näitä ovat tietyt hedelmäpuut (omena, luumu, kriikuna, päärynä, hapankirsikka), marjakasvit (kuten karviainen, musta- ja punaherukka, tyrni, vadelma, mesivadelma, ukkomansikka), vihannekset (raparperi, piparjuuri, sipulit), humala, sekä eräät muut pitkäaikaissäilytykseen valitut lajit (kuten yrtit ja rohdokset sekä viherrakentamisen kasvit) perustuen kansallisen kasvigeenivaraohjelman asiantuntijatyöryhmien suorittamaan arviointiin.

Sopimus tehdään koko rahoituskauden mittaiseksi.

Koordinoiva taho laatii toimenpidesuunnitelman. Suunnitelman tulee kattaa seuraavat toimet:

- 1) Keinot joilla tunnistetaan säilytettävät kokoelmat.
- 2) Säilytettävät kokoelmat ja niille maksettavat korvaukset.
- 3) Keinot joilla edistetään tietojen vaihtoa kokoelman hyväksytyjen toimijoiden kanssa.
- 4) Viestintää säilytettävien kasvigeenivarojen hyödyistä ja suojelun tarpeesta kansalaisille

Korvauksen saaja voi antaa ylläpitomahdollisuuden ulkopuoliselle taholle ja korvata *in situ* -kasvatuksesta aiheutuvia kustannuksia ylläpitäjille. Ylläpitäjiä voivat olla esim. yksityiset henkilöt, yhdistykset tai yhteisöt. Korvauksen saaja ei voi antaa ylläpitovelvoitetta sellaisille kasveille, jotka saavat korvausta alkuperäiskasvien viljely -toimesta.

Kasvikantoja on hoidettava Suomen kansallisten kasvigeenivarojen pitkäaikaissäilytysohjeiden mukaisesti. Kasvikokoelmia voivat olla hedelmäpuu-, marjakasvi-, vihanneskasvi-, viherrakentamis- sekä yrtti- ja rohdoskasvien kokoelmat.

Perustason kuvaus

Perustasoa ei ole, koska geenivarojen suojelusta ei ole lakisääteisiä velvoitteita.

Tukikelpoisuusedellytykset

Korvauksen saajan on oltava kansallisen kasvigeenivaraohjelmaa koordinoiva taho.

Korvaustasot/laskentametodit

Korvauskelpoisia kustannuksia ovat hyväksytyssä toimintasuunnitelmassa mainitut toimet, kasvigeenivarojen suojelutarpeen arvioinnista, suunnittelusta, kasvigeenivarakokoelmien säilyttämisestä, viestintä kokoelmaan hyväksytyjen toimijoiden kanssa sekä viestintä kansalaisille suojelutarpeen merkityksestä.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
Toimenpidesuunnitelma €/v	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O17 Toimenpidesuunnitelmien lkm	1	1	1	1	1

Tuotosindikaattori

O.17 Number of operations or units supporting genetic resources (Number of relevant unit: operations, LU or hectares)

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä, €	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 50 000 euroa vuodessa.

Toimenpiteen nimi

Alkuperäisrotujen perimän säilytys

Ympäristösopimus

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset

Alueellinen kattavuus

Manner-Suomi

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia; (art. 6.1(f))

Tulosindikaattorit

R23a Environment-/climate-related performance through investment in rural areas

Tuensaaja

Kansallista eläingenivaraohjelman koordinoiva taho.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Toimenpide on alkuperäisrotujen geneettistä monimuotoisuutta edistävä ja säilyttävä ympäristökorvausten ympäristösopimus. Toimenpide on korvaus kansallista eläingenivaraohjelman koordinoivalle taholle, joka koordinoi säilyttämistä ja arvioi säilytettävät kokoelmat.

Koordinoiva taho laatii toimenpidesuunnitelman. Suunnitelman tulee kattaa seuraavat toimet:

- 1) Keinot joilla tunnistetaan säilytettävät eläingenivarat;
- 2) Geenipankissa säilytettävän eläimien perimän (in vitro) säilyttämisestä maksettavat korvaukset
- 3) Viestintää säilytettävien eläingenivarojen hyödyistä ja suojelun tarpeesta kansalaisille
- 4) Tukea pohjolantummanmehiläisen emokasvatukseen
- 5) Tukea suomenhevosen työhevosten kantakirjaamattomien eläinten kantakirjaukseen

Korvauksen saaja voi antaa ylläpitomahdollisuuden ulkopuoliselle taholle ja korvata *ex situ* -toiminnasta aiheutuvia kustannuksia näille. Ulkopuolisia tahoja voivat olla keinosiemennysorganisaatiot ja eläinlääkärit, jotka valitaan julkisen hankintamenettelyn kautta.

Perimän säilytyksessä tulee noudattaa Suomen maa-, metsä- ja kalatalouden kansallisen geenivaraohjelman eläingenivarasektorin (jäljempänä Eläingenivaraohjelma) eri lajien ja rotujen geeniperimän pitkäaikaissäilytyksen tavoitteita ja periaatteita.

Perustason kuvaus

Perustaso ei ole, koska geenivarojen suojelusta ei ole lakisäätöisiä velvoitteita

Tukikelpoisuusedellytykset

Korvauksen saajan on oltava kansallisen eläingenivaraohjelman koordinoiva taho. Korvauksen saaja laatii toimenpidesuunnitelman, joka hyväksytään maa- ja metsätalousministeriössä

Korvaustasot/laskentametodit

Korvauskelpoisia kustannuksia ovat hyväksytyssä toimenpidesuunnitelmassa mainitut eläingenivarojen *ex situ* -suojehtarpeen arviointi, suunnittelu ja *ex situ* -kokoelmien ylläpito sekä tietojen vaihtoa ja käyttöä edistävät toimet. Pohjolan tummanmehiläisen osalta edellä mainittujen lisäksi *in situ* -kokoelmien arviointi, suunnittelu ja ylläpito.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
€ / toimenpidesuunnitelma / vuosi	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
Toimenpidesuunnitelmien lkm	1	1	1	1	1

Tuotosindikaattori

O.17 Number of operations or units supporting genetic resources (Number of relevant unit: operations, LU or hectares)

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkömäärä	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000

Toimenpiteen kokonaisrahoitus on keskimäärin 90 000 euroa vuodessa.